EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 11. 2023
COM(2023) 703 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o výkone právomoci prijímať delegované akty udelenej Komisii podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (ďalej len „smernica o otvorených dátach“)

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o výkone právomoci prijímať delegované akty udelenej Komisii podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (ďalej len „smernica o otvorených dátach“)

1. ÚVOD

Smernica (EÚ) 2019/1024 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora[1] bola prijatá 20. júna 2019 a nadobudla účinnosť 16. júla 2019.

V smernici (EÚ) 2019/1024 sa stanovuje právny rámec pre opakované použitie informácií verejného sektora v oblastiach, ako sú geografia, kataster nehnuteľností, štatistika alebo právo, ktoré sú v držbe subjektov verejného sektora alebo určitých verejných podnikov, ako aj údajov pochádzajúcich z výskumu financovaného z verejných zdrojov. Jej cieľom je posilniť sociálno-ekonomický potenciál informácií verejného sektora, a to napríklad zlepšovaním ich dostupnosti pre startupy a malé a stredné podniky, zvyšovaním ponuky dynamických údajov a súborov údajov s mimoriadne veľkým hospodárskym vplyvom a podporovaním hospodárskej súťaže a transparentnosti na informačnom trhu. Ide o jedno z opatrení určených na podporu dátového hospodárstva EÚ, ako aj vývoja umelej inteligencie.

Smernicou (EÚ) 2019/1024 sa zaviedol koncept súborov údajov s vysokou hodnotou. Tie sú definované ako dokumenty, ktorých opakované použitie je spojené s významnými prínosmi pre spoločnosť a hospodárstvo. Preto sa na nevzťahuje samostatný súbor pravidiel, ktorými sa zabezpečuje, aby boli dostupné bezplatne a v strojovo čitateľných formátoch. Členské štáty ich musia sprístupniť prostredníctvom aplikačných programovacích rozhraní (API) a v relevantných prípadoch aj na hromadné stiahnutie. Tematický rozsah súborov údajov s vysokou hodnotou je uvedený v prílohe I k smernici, v ktorej sa uvádza šesť tematických kategórií (geopriestorové údaje, pozorovanie Zeme a životné prostredie, meteorológia, štatistika, spoločnosti a vlastníctvo spoločností, mobilita).

Smernicou (EÚ) 2019/1024 sa Komisia splnomocňuje prijímať delegované akty.

2. PRÁVNY ZÁKLAD

Článkom 13 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1024 sa Komisii udeľuje právomoc prijímať delegované akty s cieľom zmeniť prílohu I doplnením nových tematických kategórií súborov údajov s vysokou hodnotou na účely zohľadnenia technologického vývoja a vývoja na trhu. Podľa článku 15 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1024 sa delegovanie právomoci udeľuje Komisii na obdobie piatich rokov od 16. júla 2019. Komisia musí vypracovať správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

[1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56 – 83).

3. VYKONÁVANIE DELEGOVANEJ PRÁVOMOCI

Podľa článku 13 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1024 je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 15 smernice s cieľom zmeniť jej prílohu I doplnením nových tematických kategórií súborov údajov s vysokou hodnotou na účely zohľadnenia technologického vývoja a vývoja na trhu.

3.1. SPLNOMOCNENIA VYUŽITÉ POČAS OBDOBIA, ZA KTORÉ SA PODÁVA SPRÁVA

Komisia doteraz nevyužila splnomocnenie, ktoré jej bolo udelené podľa článku 13 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1024.

Šesť počiatočných kategórií stanovených v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/1024 poskytlo dostatočný tematický rozsah na vypracovanie prvého zoznamu súborov údajov s vysokou hodnotou. Komisia preto zatiaľ neuplatnila svoju delegovanú právomoc meniť prílohu I a doplniť nové tematické kategórie súborov údajov s vysokou hodnotou. Komisia rozhodne o využití delegovanej právomoci, keď zhromaždí dôkazy o tom, ako členské štáty uplatňujú prvý zoznam súborov údajov s vysokou hodnotou. V rámci prípravy už Komisia obstarala štúdiu[2], ktorá má pomôcť identifikovať prípadné nové tematické kategórie.

ZÁVER

Komisia považuje za potrebné automaticky predĺžiť delegovanie právomoci stanovené v článku 13 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1024 na obdobie piatich rokov v súlade s článkom 15 ods. 2 smernice. Dôvodom je, že v nadchádzajúcich rokoch by mohla vzniknúť potreba zahrnúť nové tematické kategórie súborov údajov s vysokou hodnotou na základe splnomocnenia udeleného podľa článku 13 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1024. Je naďalej mimoriadne dôležité poskytnúť v právnom rámci potrebnú flexibilitu s cieľom prispôsobiť ho najnovšiemu technologickému vývoju a vývoju na trhu a umožniť Komisii, aby v budúcnosti pokrývala nové tematické oblasti informácií verejného sektora.

Touto správou Komisia spĺňa požiadavky na vypracovanie správy podľa článku 15 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1024.

Komisia vyzýva Európsky parlament a Radu, aby túto správu vzali na vedomie.

[2] Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre komunikačné siete, obsah a technológie, Identifikácia tém údajov na rozšírenie súborov údajov s vysokou hodnotou vo verejnom sektore – záverečná štúdia, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2759/739414.